

Ευκαιρίες ανάπτυξης στους καιρούς της κρίσης: η περίπτωση της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών (ΒΚΠ-ΠΠ)

Πάνος Γεωργίου

Πανεπιστήμιο Πατρών, Βιβλιοθήκη <6 Κέντρο Πληροφόρησης

panosCalis.uoatras.gr

Περίληψη

Όταν τρία χρόνια πριν η οικονομική κρίση χτύπησε τις πόρτες της χώρας μας, οι προοπτικές επιβίωσης και αποτελεσματικής λειτουργίας των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών φάνταζαν τουλάχιστον δυσσίωνες. Οι συνεχείς περικοπές των τακτικών προϋπολογισμών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και βιβλιοθηκών που ακολούθησαν επιβεβαίωσαν, ότι η διατήρηση της θέσης των βιβλιοθηκών και της δυναμικής ανάπτυξης που απέκτησαν την τελευταία 15ετία στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία τίθεται σε αμφιβολία και σε κίνδυνο οπισθοδρόμησης: ελαχιστοποίηση προσκλήσεων, διακοπές συνδρομών, περικοπή δαπανών, διακοπή συμβάσεων εργασίας προσωπικού κ.ά.

Πολύ περισσότερο μάλλον όταν οι οποιοσδήποτε προοπτικές/δυνατότητες επιβίωσης ή/και «ανάπτυξης» βασίζονταν πάλι μόνο ή κυρίως στις χρηματοδοτούμενες από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους κάθετες και οριζόντιες δράσεις διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ψηφιακή Σύγκλιση, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση κλπ) με αισθητά μικρότερους προϋπολογισμούς για τις βιβλιοθήκες, πληθώρα χρονοβόρων γραφειοκρατικών διαδικασιών και εμποδίων, ασφυκτικό πλαίσιο υλοποίησης, καθυστερήσεις στις εισροές πόρων κλπ.

Στην περίπτωση της ΒΚΠ-ΠΠ όταν για διάφορους λόγους της αφαιρέθηκε η δυνατότητα υλοποίησης κάθετης δράσης στο πλαίσιο του Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση, «αναγκαστήκαμε» να ανακαλύψουμε και να εξετάσουμε εναλλακτικές λύσεις που θα μας επέτρεπαν όχι μόνο να διατηρήσουμε τις υφιστάμενες υπηρεσίες και υποδομές μας αλλά και να εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης της βιβλιοθήκης μας.

Στο πλαίσιο αυτό προχωρήσαμε στην επικαιροποίηση και επέκταση του στρατηγικού σχεδιασμού της βιβλιοθήκης για την περίοδο 2010-2015 όπου

- καταγράψαμε και αναλύσαμε

ο την υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά υποδομές, υπηρεσίες και ανθρώπινο δυναμικό,

ο τις ανάγκες/απαιτήσεις της κοινότητας ο τους διαθέσιμους πόρους

ο τα δυνατά και αδύναμα σημεία της ΒΚΠ συνολικά

- (επανα)προσδιορίσαμε τους στόχους μας για τη συγκεκριμένη περίοδο

- προτείναμε συγκεκριμένη μεθοδολογία επίτευξης των στόχων αυτών

Βασικά στοιχεία της προσέγγισής μας, την οποία μαζί με τα κυριότερα αποτελέσματα, παρουσιάζουμε στην παρούσα εισήγηση αποτελούν:

- η επαναξέταση του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών υπό το πρίσμα των σημερινών συνθηκών και διατήρηση των επιτυχημένων και «βιώσιμων» υπηρεσιών

- η εστίαση σε αναπτυξιακούς στόχους που αφορούν στα «δυνατά» σημεία της ΒΚΠ

- η εδραίωση και επέκταση του ρόλου της βιβλιοθήκης στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία

- η μέγιστη και βέλτιστη χρήση των υποδομών της ΒΚΠ προς όφελος της κοινότητας

- η εξέταση κάθε δυνατού τρόπου στελέχωσης/υποστήριξης των προσπαθειών αυτών (συνεργασίες με τμήματα του ιδρύματος, εσωτερική ανακατανομή πόρων, αξιοποίηση «κοιμώμενου» δυναμικού κλπ)

- η μέγιστη δυνατή εξωστρέφεια μέσω χρησίμων στρατηγικών ή κατά περίπτωση συνεργασιών σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

- η αξιοποίηση κάθε σχετικού χρηματοδοτικού εργαλείου (ευρωπαϊκά & εθνικά προγράμματα, δωρεές κλπ)

- η εξοικονόμηση πόρων κυρίως μέσω μιας πιο ορθολογικής διαδικασίας διαχείρισης των προσκλήσεων/συνδρομών

Α έξις κλειδιά: Διαχείριση βιβλιοθηκών, Στρατηγικές ανάπτυξης, Διαχείριση ποιότητας

Setting the pace through crisis: the case of Library & Information Center of the University of Patras

Abstract

The time that the economic crisis knocked up our door, three years ago, the potential of the Greek libraries looked rather ominous. The Higher Education budget cuts these last years put at great risk this very existence of academic libraries. Library & Information Center (LIC) of the University of Patras facing this financial

shortage as well as the lack of any central state funding had to find alternatives not only to support basic operations but if possible to support development activities.

Within this frame we advanced in the design and implementation of a new strategic planning of the library for the period 2010-2015. With this plan we carried through a SWOT analysis exercise for libraries activities and resources in order to re-arrange the structure of LIC's service, to reallocate resources and make use of every possible funding tool could be there for our library. Furthermore we implemented an intense activity plan in the fields of digitization, indexing, e-publishing and e-learning aiming to gain a prominent role for LIC within and out of our university.

Keywords: Library management, Strategic planning. Quality management